

Tiedosto: Sijoitusneuvojan erikoistutkinnon tentti / APV2
Tenttipäivämäärä: 20.11.2009
Huom: Kolme osiota

OSIO I

Tehtävän #: Kysymys:	Oikea vastaus:	Selitys:
1. KT 1 Mikä seuraavista ei ole yksi rahoitusmarkkinoiden keskeisistä tehtävistä? a) Varojen allokointi yli- ja alijäämäsektorin välillä. b) Likvidisyyden parantaminen. c) Yritysten toiminnan tehostaminen. d) Informaation välittäminen.	V V O V	Moderni rahoitus, s. 50.
2. Yritystalous 2 Mikä seuraavista ei ole yksi keskeisistä vieraan pääoman eduista suhteessa omaan pääomaan yrityksen rahoituksesta puhuttaessa? a) Vierias pääoma on tavallisesti omaa pääomaa halvempaa. b) Liikkeeseenlaskukustannukset ovat vieraassa pääomassa yleisesti alempia. c) Vierias pääoma on verotuksessa edullisempaa. d) Vieraan pääoman kasvu alentaa oman pääoman tuottovaatimusta.	V V V O	Moderni rahoitus, s. 37.
3. Rah.instr. ja sij. kohteet 3 Mikä seuraavista ei ole osto-option ostajan mahdollinen toimintavaihtoehto? a) Odottaa option myyjän päätöstä toteuttaa optio. b) Antaa option raueta. c) Toteuttaa optio. d) Sulkea positio myymällä identtinen optio.	O V V V	Opi optiot, s. 108.
4. Sij. rahastot 4 Mikä seuraavista hajuttamista koskevista väitteistä ei pidä paikkaansa? a) Salkussa olevien osakkeiden lukumäärän kasvaessa salkun kokonaisriskin pienentyminen hidastuu. b) Epäsystemaattinen riski voidaan poistaa hajuttamalla. c) Hajuttamisen hyöty on sitä suurempaa, mitä pienempi sijoituskohteiden korrelaatio on. d) Sijoitussalkun tuoton keskihajonta on summa yksittäisten arvopapereiden keskihajonnoista.	V V V O	Esim. Ammattimainen sijoittaminen, s. 60-
5 ABCDE -rahaston tuotto on viimeisen vuoden aikana ollut 10 prosenttia ja volatiliiteetti 10 prosenttia. Samaan aikaan markkinat ovat tuottaneet 15 prosenttia volatiliiteetin ollessa 20 prosenttia. Rahaston beta on 0,5. Riskitön tuotto samalle ajalle on ollut 5 prosenttia. Mikä on rahaston Sharpen luku? a) $(10\% - 5\%) / 10\% = 0,5$ b) $(10\% - 5\%) / 0,5 = 0,1$ c) $(10\% - 15\%) / 20\% = -0,25$ d) $10\% - 0,5 \times (15\% - 5\%) = 0,05$	O V V V	Esim. Miten sijoitan rahastoihin s. 102-
6 Mikä seuraavista EI ole yksi oikeustoimien pätemättömyysperusteista? a) Epäselvyyssääntö b) Hyvän tavan vastaisuus c) Oikeustoimikelpoisuuden puutteellisuus d) Kunnianvastainen ja arvoton menettely	O V V V	Hoppu-Hoppu s. 72-78
7 Työeläkkeen karttumaprosentti 63. ikävuodesta alkaen on kuinka monta prosenttia vuosiansioista? a) 1,5% b) 3,00 % c) 4,5% d) 6,0%	V V O V	Jokela et al. s. 70
8 AA on ostanut 1 000 kappaletta X Oyj:n osaketta 8 vuotta sitten hintaan 10 000 euroa. X Oyj suorittaa nyt merkintäoikeusannin. AA:n osakkeiden tuottamat merkintäoikeudet tuottavat hänelle oikeuden ostaa 100 osaketta lisää hintaan 5 000 euroa. AA ei halua merkitä osakkeita, vaan myy merkintäoikeudet BB:lle hintaan 6 000 euroa. AA:n verotettava luovutusvoitto on: a) 0 euroa b) 4 800 euroa c) 5 000 euroa d) 6 000 euroa	V O V V	Ossa (2007) s. 130
9 Suomen kansalainen NN on muuttamassa Suomesta ulkomaille ja pohtii verostatustaan. Hän haluaa tulla rajoitetusti verovelvolliseksi välittömästi, mitä varten hänen tulee näyttää olennaisten siteiden Suomeen katkeneen. Mikä seuraavista EI ole osoitus siitä, että NN:llä on olennaiset siteet Suomeen? a) NN:llä on asunto Suomessa b) NN:llä on kesähuivi Suomessa c) NN on Suomen sosiaaliturvan piirissä	V O V	

d)	NN harjoittaa liiketoimintaa Suomessa	V	Kivioja et al. s. 190
10	Mikä seuraavista vakuutuskorvauksista EI ole verovapaa?		
a)	Esinevahingon johdosta maksettava korvaus	V	
b)	Hoitokulujen johdosta maksettava korvaus	V	
c)	Ansiomenetyksenä korvattava päiväraha	O	
d)	Kertakorvaus pysyvistä työkyvyttömyydestä	V	Kivioja et al. s. 42-51

OSIO II

	Tehtävän #: Kysymys:	Oikea vastaus:	Selitys:
1. KT	1 Markkinat eivät aina hinnoittele ns. ulkoisvaikutuksia. 2 Finanssikiiri iski vuonna 2008 voimakkaasti pankkeihin ja yrityksiin. Tällöin mm. yritysten mahdollisuus saada rahoitusta pankeista tai markkinoilta häiriytyi pahasti. Väite: markkinoiden likviditeettiriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa rahoitustarpeiden tyydyttämiseksi tarvittavia varoja ei kyetä hankkimaan markkinoilta esimerkiksi markkinoiden syvyyden puutteen takia.	O	Taloudellista pääomaa, s. 26.
2. Yr.tal.	3 Sekaemissiolla tarkoitetaan uusmerkinnän ja rahastoannin yhdistelmää. 4 Pörssissä listattujen yritysten osalta on siirrytty IFRS-tilinpäätökseen ja se toi mukanaan muutoksia tilinpäätösanalyysin näkökulmasta. Väite: Yksi muutoksista oli lisääntynyt fair valuen eli käynten arvoien käyttö omaisuuden arvostuksessa.	O O	Pankkitoiminnan käsikirja, s. 87. Pankkitoiminnan käsikirja, s. 133.
3. Rah.instr. ja sij. kohteet	5 Corporate governance = yrityksiä koskeva lainsäädäntö. 6 EVA kertoo kuinka paljon yli-/alijäämää yritys on onnistunut tuottamaan sen jälkeen kun rahoittajienkin vaateet on tyydytetty. 7 Suhdelukumutoisten tunnuslukujen yksi hyödyistä on se, että niiden avulla voidaan vertailla erikoisia yrityksiä.	O O	Tilinpäätösanalyysi IFRS-maailmassa, s. 15. Yrityksen laskentatoimi, s. 225.
	8 Sijoittaja, joka käy kauppaa optioilla ja futuureilla itsenäisinä sijoituksina, on mahdollisuus ansaita johdannaisen avulla osakekurssien noustessa, laskiessa tai pysyessä paikallaan.	O	Yrityksen laskentatoimi, s. 156.
	9 Akateemisessa tutkimuksessa on viime vuosina tarkasteltu paljon sijoittajien käyttäytymistä. Väite: yksi löydöksistä on, että yksityissijoittajat sijoittavat liian paljon varoistaan osakkeisiin.	O	Tilinpäätösanalyysi IFRS-maailmassa, s. 191.
	10 Kovenantit ovat luottoihin liitettäviä erityisehtoja. 11 Joukkolainojen korkoriski voidaan jakaa korkovirtariskiin ja hintariskiin. Väite: Hintariski on sitä suurempi, mitä lyhyempi on kiinteäkorkoisen joukkolainan juoksu aika.	O O	Opi optiot, s. 47. Moderni rahoitus, s. 174. Moderni rahoitus, s. 155.
4. Sijoitusrahastot	12 Sharpen lukua voidaan käyttää samantyyppisten rahastojen vertailuun, vaikka rahastoilla olisikin eri riskitaso. 13 Asiakkaasi kysyy sinulta tuottosidonnaisesta palkkiosta, jonka hän on huomannut rahastoraportissa. Hänen mielestään kyseessä on palkkio, joka maksetaan rahaston tuotto-osuuksille (verrattuina kasvuosuuksiin). Onko asiakas oikeassa? 14 Asiakkaasi pyytää sinua selittämään mitä tarkoittaa rahastoraportissa esiintyvä rahaston salkun kiertonopeus. Väite: Jos kiertonopeus on 1, se tarkoittaa, että rahaston arvopaperit ovat vaihtuneet keskimäärin kerran jakson aikana.	V O	Moderni rahoitus, s. 174. Moderni rahoitus, s. 155.
	15 Hedgerahasto saa sijoittaa muun muassa listattujen ja listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, erilaisiin korkokohteisiin ja johdannaisiin.	V	Moderni rahoitus, s. 213.
	16 Terminal bonus-käsitteellä tarkoitetaan vapaaehtoisen eläkevakuutuksen kuolintapausturvaan kuuluvaa ehtoa, jonka mukaan vakuutetun kuollessa edunsaajat saavat vakuutussäästön lisäksi erityisen hyvityksen (esimerkiksi 25% vakuutussäästöstä).	O	Miten sij. rahastoihin, esim. s. 101.
	17 NN:llä on työnantajansa ottama eläkevakuutus. NN:n työsuhde päättyy, eikä uusi työnantaja halua ottaa eläkevakuutusta hoidettavakseen. NN:llä ei ole myöskään itse varaa maksaa vakuutusmaksuja. Väite: Vakuutus voidaan muuttaa vapaakirjaksi, jolloin vakuutusmaksuja ei enää makseta eikä vakuutukseen enää kerry rahastoa.	V O	Miten sij. rahastoihin, esim. s. 132.
	18 X Oyj:n yhtiöjärjestyksestä halutaan muuttaa. Yhtiössä on vain yksi osakesarja, eikä yhtiöjärjestyksessä ole asiasta erityisiä menettelytapasäännöksiä. Yhtiökokouksessa on edustettuna 10 000 osaketta. Äänestyksen tulos on 6 000 ääntä muutoksen puolesta ja 4 000 ääntä muutosta vastaan. Väite: Yhtiöjärjestyksen muutos hylätään.	O	Sijoitusrahasto-opas, s. 27. Sijoitusrahasto-opas, s. 14.
	19 AA myy BB:lle ei-pörssi-yhtiö C Oyj:n osakkeita. Kauppahinnan tarkoitus olla miljoona euroa, mutta AA:n laatimasta kauppakirjasta on vahingossa jäänyt nolla pois, joten kauppakirjan mukaan hinta on sata tuhatta euroa. Molemmat allekirjoittavat kauppakirjan, BB tietäen että hinta on virheellinen. Väite: Kauppakirja ja sadan tuhannen euron hinta sitovat AA:ta.	O V	Jokela et al. s. 104 Jokela et al. s. 300 Hoppu-Hoppu s. 77 Hoppu-Hoppu s. 291

20	AA omistaa kiinteistön ja on hakenut siihen miljoonan euron kiinnityksen. Tästä todistukseksi AA on saanut panttikirjan. Väite: Panttikirjan olemassolo osoittaa, että AA on velkaa miljoonan.	V	Hoppu-Hoppu s. 213
21	AA:lla on pörssiyhtiö C Oyj:tä koskevaa myönteistä sisäpiirintietoa. Hän kehoittaa BB:tä ostamaan C:n osakkeita ennen kuin tieto tulee julki. BB ei kuitenkaan osta osakkeita. Väite: AA syyllistyi rikokseen.	O	Karjalainen et al. s. 391
22	DD omistaa 60% pörssiyhtiö Y Oyj:stä. Hän ostaa lisää Y Oyj:n osakkeita, siten että hänen osuutensa sekä yhtiön osakkeista että äänistä on nyt 70%. Väite: DD on lisäyksen johdosta velvollinen tekemään lopuista Y Oyj:n osakkeista julkisen ostopöytäkirjan.	V	Karjalainen et al. s. 356
23	NN on sidonnaisiamies, joka vastaanottaa ja välittää sijoituspalveluihin liittyviä asiakkaiden toimeksiantoja sijoituspalveluyritys X Oy:n lukuun. Väite: NN tarvitsee oman sijoituspalveluyrityslain mukaisen toimiluvan.	V	Hoppu (2009) s. 40-41
24	EE täydentää esitetyttä verolmoitustaan lisäämällä siihen puuttuvat varallisuustiedot omistamansa ei-pörssiyhtiö Z Oy:n osakkeista. Väite: EE:n tulee ilmoittaa Z Oy:n osakkeiden arvioitu arvo esimerkiksi tilintarkastajan suorittamalla vapaisiin kassavirtoihin perustuvalla arvonmäärityksellä.	V	Sijoittajan vero-opas 2009, www.porssisaatio.fi
25	FF on Suomessa yleisesti verovelvollinen. Hän omistaa ulkomaisen yhtiön osakkeita, jotka hän on myynyt voitolla. Väite: FF on tyypillisesti verosopimusten mukaan verovelvollinen luovutusvoitosta Suomessa, ei ulkomaisen yhtiön kotimaassa.	O	Sijoittajan vero-opas 2008, www.porssisaatio.fi
26	AA on saa Suomesta työeläkettä. Hän on Suomen kansalainen ja asuu ulkomailla. Hän tiedustelee eläkkeensä verotusta Suomessa. Väite: AA:n eläkkeestä pidätetään tyypillisesti verosopimusten mukaan Suomessa lähdevero.	V	Kivioja et al. s. 216
27	Vakuutuspalvelun myynti on arvonlisäverosta vapaata.	O	Kivioja et al. s. 30
28	BB on antanut takauksen ystävänsä CC:n asuntolainasta. Asunto ei liity CC:n elinkeinotoimintaan eikä maatalouteen. BB joutuu maksamaan 10 000 euroa takauksen perusteella. Väite: Summa ei ole vähennyskelpoinen BB:n verotuksessa.	O	Ossa (2007) s. 49
29	AA:lla on kaksi lasta, BB ja CC, eikä muita lähisukulaisia. AA:n kuoltua ilmenee, että hänellä on pätevä testamentti, jonka mukaan hänen omaisuutensa menee kokonaisuudessaan Kodittomat koirat ry:lle. Väite: BB ja CC voivat kumpikin saada neljäsosan AA:n omaisuudesta lakiosansa vedoten.	O	APVY:n perheoikeudellinen oppimateriaali
30	DD:llä on kymmenen lasta ja 350 000 euroa pankkitilillä. DD epäilee kuolevansa pian ja haluaa siirtää varat lapsilleen ilman veroseuraamuksia. Hän ostaa koko summalla sijoitusvakuutuksen, jonka edunsaajina ovat hänen lapsensa. Väite: Mikäli DD kuolee, koko summa siirtyy verotta hänen lapsilleen.	O	Ossa (2007) s. 98

OSIO III: Avoimet kysymykset

Tehtävän #:	Kysymys:	Lähde/selitys:
1	Mitä ovat: joulukolaina, vaihtovelkakirjalaina, optiolaina ja indeksilaina?	Ks. Sijoittajan korko-opas, s. 10-11.
2	Beeta ja volatiliiteetti: Mitä ovat ja miten ne eroavat?	Ks. esim. Opi osakkeet, s. 127.
3	Kerro markkinoiden tehokkuuden eri asteista ja mitä merkitystä niillä on sijoittajille.	Moderni rahoitus s. 165.
4	Vakuutusyhtiöiden Solvenssi II-uudistuksen kolme pilaria.	Jokela et al. s. 452-453
5	Milloin vakioehdot katsotaan osaksi arvopaperinvälittäjän ja asiakkaan välistä sopimussuhdetta (niin sanotut liittynäperusteet)?	Hoppu (2009) s. 139-144